

POROČILO O PRESOJI

Prejeto	28-04-2011	Priloge
---------	------------	---------

VLOGE ZA PRVO AKREDITACIJO ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Ime študijskega programa	ŠTUDIJSKI PROGRAM »ZGODOVINA«	Številka zadeve:	Vredn.:
Stopnja in vrsta	II. stopnja – dvopredmetni nepedagoški	2102	6033-134/2010JR
Trajanje	2 leti		
Vlagatelj	Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru		
Predlagatelj	Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru		

Področja presoje

1. VPETOST V OKOLJE (9. ČLEN)

1. Izkazano sodelovanje ali namere o sodelovanju s podjetji, organizacijami

Študijski program dvopredmetnega nepedagoškega študija druge stopnje Zgodovina na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru v vlogi in prilogi 8 dokazuje sodelovanje, oziroma namero o sodelovanju s podjetji in organizacijami, ki delujejo ali z drugimi besedami, na trgu dela iščejo zaposlene s kompetencami, ki jih omenjeni program skozi študij zagotovi študentom. Univerzitetna knjižnica Maribor, Inštitut za novejšo zgodovino, Muzej Velenje, Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Arhiv Republike Slovenije in portoroška EMUNI s svojimi dopisi podpirajo pripravo in po tem takem tudi izvajanje dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa Zgodovina na 2. bolonjski stopnji študija. Žal pa ni opaziti namere omenjenih institucij po zaposlovanju kadrov, ki bodo svojo izobrazbo pridobili na omenjenem programu. Tako tudi ni prikazanega sodelovanja z gospodarstvom in negospodarstvom zaradi ugotavljanja razvojnih tendenc in potreb po kadrih. Program predvideva zaposlitev po končanem študiju ali pa nadaljevanje izobraževanja, kar je v skladu s 9. členom Meril.

2. povezanost med kompetencami diplomantov in razpoložljivimi zaposlitvami v okolju

Program se lahko pohvali s širokim spektrom znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne. To vlagatelj poudarja tudi v svoji vlogi in obenem pravi, da to pomeni več možnosti zaposlovanja študentov, ki bodo končali dvopredmetni 2. stopenjski program Zgodovine. Pomisleki pa obstajajo zaradi razvoja stroke, ki lahko pri širokem spektru zaposlovanja, ki ni nujno direktno povezano s stroko, slabo vpliva na razvoj stroke kot takšne. Vloga vsebuje analize o zaposlovanju, ki je v Merilih za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov nujna za pridobitev akreditacije, vendar je ta premalo konkretna. Predvsem bi bilo smiselno poudariti možnosti zaposlitve pri katerih so pridobljena znanja in kompetence bistvene za opravljanje delovnih zadalžitev diplomiranega magistra zgodovine in ...

Ustreznje merilom, prednosti in dobre prakse:

Po našem mnenju vloga opredeljuje vpliv delovanja zavoda v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja. Načrtovana je takšna kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti zaposljivi oziroma se bodo lahko naprej izobraževali. Študijski program Zgodovina (dvopredmetno – nepedagoško) na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru predvideva širok spekter znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne, na podlagi tega pa se tako poveča tudi možnost zaposlovanja magistrstov. Filozofska fakulteta sodeluje v mnogih mednarodnih projektih, kar je iz vidika prenosa znanstveno raziskovalnega dela v učne načrte zelo dobrodošlo, obenem se kaže mednarodna vpetost zavoda. Delovanje zavoda in študijskega programa podpirajo izobraževalne institucije in institucije javnega značaja.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Vloga po našem mnenju izkazuje nekoliko presplošno zaposlitvene možnosti magistrstov, predvsem iz vidika razvoja stroke. Program ne vsebuje konkretnih navedb/načrtov o sodelovanju in zaposlovanju z oziroma na podjetjih predvsem v lokalnem okolju, kar bi doprineslo k razvoju in nadgradnji kompetenc, ki jih okolje smatra kot prioritete.

2. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA (10. ČLEN)

1. Poslanstvo in vizija ter ustrezne strategije – javna dostopnost

Na spletnih straneh FFUM (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/>) zasledimo fakultetno vizijo (»Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in

poglabljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice. Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in poglabljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice») in poslanstvo («Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru razvija znanstveno-raziskovalno in izobraževalno delo na področju humanističnih, družboslovnih in izobraževalnih ved. V svojih programih bo podpirala človekovo dostojanstvo in globalno pravičnost ter razvijala kulturo dialoga in strpnosti ter znanstveno iniciativnost»). Zapis na oddelčni strani: »Oddelek za zgodovino študentom v sklopu študija nudi celovit pogled na najpomembnejša in najnovejša spoznanja o preteklosti človeštva (od zgodnjih civilizacij naprej do sodobne zgodovine), pri tem pa posebno pozornost posveča zgodovini slovenskega etničnega prostora v zgodovinskih obdobjih od prazgodovine do danes. Kot prvi v slovenskem visokošolskem prostoru smo na Oddelku za zgodovino posvetili posebno pozornost zgodovini vzhodne in jugovzhodne Evrope ter zgodovini Balkana, s čimer se izrazito razlikujemo od ostalih študijskih programov s področja zgodovinopisja na Slovenskem. Diplomanti Oddelka za zgodovino tako v času študija pridobijo kvalitetno in celovito strokovno osnovo za razumevanje razvoja modernih civilizacij skozi zgodovino») lahko vrednotimo kot vizijo pedagoško-znanstvenega delovanja za naslednjo dekada 21. stoletja .

2. Načrt notranje organiziranosti zavoda

Gradiva – denimo Statuta UM oziroma FFUM - ocenjevalci nismo prejeli. Notranja organiziranost FFUM je predstavljena na spletnih straneh FFUM (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/>) in v okviru le-teh se nahaja tudi Statut Univerze v Mariboru, ki v 7. členu navaja članice univerze, tudi FFUM. V statutu so jasno zapisani odgovornosti članic znotraj UM, predvsem v členih 9 - 21. Zanimivo je, da v slednjem členu ni navedena Filozofska fakulteta kot članica, niti njene organizacijske enote, ki »...imajo pravico nastopanja v pravnem prometu v imenu in za račun članice univerze«. Pač pa je v ta kontekst vključena Pedagoška fakulteta UM s svojim Centrom. Tega (dovoljenja) ni najti niti v prehodnih odločbah z dne 11. 7. 2006, ko se tam, v členu 397 opredeljuje sestava in medsebojna razmerja akademskih organizacijskih enot na FFUM. Filozofska fakulteta je nastala na omenjeni datum, ko se je Pedagoška fakulteta razdelila na 3 organizacijske enote: Pedagoško fakulteto, Fakulteto za naravoslovje in matematiko in Filozofsko fakulteto.

Skladno z 31. členom Statuta UM ima Univerza in njene članice imajo naslednje organizacijske enote: 1. katedre, 2. inštitute, 3. oddelke, 4. pedagoško-raziskovalne centre, 5. centre, 6. laboratorije, 7. knjižnice. Filozofsko fakulteto sestavlja 12 oddelkov: Anglistika in amerikanistika, Filozofija, Geografija, Germanistika, Madžarski jezik in književnost, Pedagogika, Prevodoslovje, Psihologija, Slovanski jeziki in književnosti, Sociologija, Umetnostna zgodovina in Zgodovina (<http://www.ff.uni-mb.si/oddelki/>). Obenem pa v okviru Filozofske fakultete UM delujejo še 4 centri: Center za vseživljensko izobraževanje, Center za ekoremediacije, Center za raziskovanje postjugoslovanskih družb, Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike in Karierni center. (<http://www.ff.uni-mb.si/centri/>).

Oddelek za zgodovino ne izkazuje razčlenitev na katedre ali druge organizacijske enote. Pač pa navaja člane oddelka glede na primarno vsebinsko usmeritev predavateljev: 1. 1. Predmeti novejši in sodobne zgodovine (6 članov); 2. Predmeti starejše, srednjeveške in novoveške zgodovine (4 člani); 3. Predavatelji tujih jezikov in asistenti (3 člani).

3. Uvrstitev v ustrezne klasifikacije

Statut UM, člen 12 je, po ISCED-jevi klasifikaciji ved, Filozofski fakulteti namenil:

1. (14) izobraževanje učiteljev v okviru pedagoških ved [pedagogika, jeziki, filozofija, sociologija, zgodovina, geografija], in
2. (22) izobraževanje v okviru (6) humanističnih ved (filozofija, slovenski jezik, nemški jezik, zgodovina), ter
3. (31) izobraževanje v okviru družbenih ved [sociologija],

Zgodovina se po ISCED-jevi klasifikaciji uvršča med humanistične vede. Študijski program Zgodovine (dvopredmetna-nepedagoška) je glede na Klasius P klasifikacijo razvrščen med Humanistične vede.

4. Načrti o znanstveno-raziskovalnem delu

Pohvaliti velja preglednost spletne strani FF UM v kateri pa ni zaslediti podatkov o raziskovalni usmeritvi, raziskovanju in objavljanju. Na spletnih straneh je zaslediti le podatke in zapisnike rednih in

(pogostih) korespondenčnih sejah Komisije za znanstveno raziskovalne zadeve (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/komisije-senata/komisija-za-znanstveno-raziskovalne-zadeve/index.dot>). Z navedbo opravljenih raziskovalnih projektov. Preko Priloge 5 in spletne strani sistema COBISS je možno odkriti SICRIS razpredelnico in objave učiteljev zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru (<http://splet02.izum.si/cobiss/Bibliographies.jsp?init=t>).

V vlogi so navedeni dosežki raziskovanja učiteljev na mednarodni ravni. Tam se omenja, da so rezultati znanstvenoraziskovalne aktivnosti predvidenih nosilcev pričujočega študijskega programa 2. stopnje Zgodovina razvidni iz prilog, v kateri so zbrane njihove najpomembnejše reference zadnjih petih let (2003 – 2008) iz sistema COBISS (1.01 Izvirni znanstveni članek, 1.02 Pregledni znanstveni članek, 1.16 Samostojni znanstveni sestavek v monografijah, 2.01 Znanstvena monografija). Sodelovanje učiteljev v mednarodnih raziskovalnih projektih od leta 2003 dalje je prikazano v tabeli 11 in 12 vloge (str. 23 do 27). Kot poseben dosežek je treba poudariti sodelovanje Filozofske fakultete v priznanih evropskih projektih (na primer Okvirni program EU). V več projektih je fakulteta tudi v vlogi partnerja. Posebno pozornost Filozofska fakulteta namenja manjšim projektom, saj ti omogočajo prilagojeno sodelovanje pri konkretnih aktualnih aktivnostih in sodelovanje z lokalno skupnostjo. V vlogi ni navedb o sodelovanju učiteljev v raziskovalnih skupinah.

5. Povezovanje med učnimi vsebinami in ZRD (člen 10.6 in 10.8)

V vlogi nismo odkrili navedb o neposredni povezanosti med raziskovalnim delom učiteljev in njihovim pedagoškim delom. Zdi se, da je to mogoče odkriti izključno preko sistema COBISS v katerem se je mogoče podrobneje seznaniti z vsebinami raziskav učiteljev in le-te primerjati z vsebinami predavanj navedenih v učnih načrtih za posamezni predmet ustreznega učitelja. Obstoj, delež in ustreznost vsebin raziskovalnega dela v pedagoškem procesu je specifičen za vsako posamezno stroko. Prevelik delež vpetosti raziskovalnih aktivnosti lahko okrne kompleks predvidenega kurikulumu; ob premajhnem ali eventualno celostnem izostanku raziskovalnega dela v pedagoškem posredovanju pa zna trpeti aktualnost in navezanost na sodobna strokovna dognanja. Zgodovinska stroka je pri tem še posebej specifična. Zato menimo, da neka posplošena ocena vpetosti raziskav v pedagoški proces ne sme obveljati kot merodajen kriterij kakovosti za vse znanstvene discipline.

6. ustreznost kadrov – veljavna habilitacija (glej tudi 3.2)

Iz posredovanega Obrazca 4 (Podatki o visokošolskih učiteljih, znanstvenih sodelavcih in visokošolskih sodelavcih, predvidenih za izvedbo programa) izhaja, da ima Oddelek za zgodovino 10 redno zaposlenih učiteljev in sodelavcev, s tremi sodelavci ima pogodbeno razmerje, eden deluje v okviru dopolnilnega delovnega razmerja. Ni jasna vloga dodatne priloge – seznama imen, kjer je navedeno še 6 imen katerih izvolitev ni v okviru zgodovinskih ved. Zdi se, da gre za predvidene učitelje izbirnih predmetov. Med na oddelku matičnimi učitelji po akademskih izvolitvenih nazivih prevladujejo redni profesorji (5) in docenti (5), ki jim sledijo izredni profesorji (3). Redni profesorji so dosmrtno izvoljeni v naziv, vsi izredni profesorji in docenti imajo veljavne izvolitve, nobenemu se ne izteče izvolitveno obdobje v š. l. 2010-2011.

7. sklenjeni dogovori za izvajanje strokovne prakse (strokovne šole)

V okviru podatkov, ki jih posreduje priloga 7 (Dokazila o izpolnjenih pogojih za izvedbo praktičnega usposabljanja) je navedeno, da enopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina ne predvideva praktičnega usposabljanja.

Ustreznje merilom, prednosti in dobre prakse

Filozofska fakulteta UM in njen Oddelek za zgodovino imata informativno in pregledno spletno stran. Na podlagi informaciji, ki jih spletna stran ponuja je jasno predstavljena strukturiranost in vpetost oziroma preplet posameznih oddelkov ter drugih organov v delovanje fakultete. Ustrezno sta opredeljeni poslanstvo in vizija zavoda, ki jih dopolnjuje strategija FFUM v okviru katerega je ustrezno opredeljeno mesto Oddelka za zgodovino, skladno z umestitvijo zgodovinske vede v ustrezna študijska področja oziroma znanstvene discipline. Iz k vlogi dodanih prilog je mogoče sklepati o izrazito široki mednarodni raziskovalni angažiranosti zgodovinarjev na FFUM. Posebno gre poudariti njihovo partnersko vlogo pri evropskih projektih katerih nosilci prihajajo iz sosednjih držav, prednostno Avstrije, manj je jasna uspešnost članov oddelka pri pridobivanju raziskovalnih projektov na razpisih ARRS. V okviru fakultete

ima obravnavani oddelek visoko usposobljeno kadrovske sestavo in med njimi kar pet rednih profesorjev.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Načrti za raziskovalno delo na področju zgodovinopisja po našem mnenju niso dovolj jasni, prav tako nosilstvo pedagoško-raziskovalnih vsebin/kateder in notranja organizacija znotraj obstoječih okvirov matične ustanove. Iz prilog in informacij na spletu namreč ni povsem jasna sestava raziskovalne skupine (zgodovinarjev), ki lahko kandidira za raziskovalne projekte razpisane v okviru vsakoletnih razpisov ARRS (temeljni raziskovalni projekti, ciljni raziskovalni projekti, aplikativni raziskovalni projekti, itd.). Glede na starostno strukturo učiteljev in glede na trenutno pomanjkanje mlajših sodelavcev je dolgoročno zagotavljanje kadrov za izvedbo načrtovanih dejavnosti vprašljivo. Vpogled v statut UM in druge pravne akte razkriva še nedokončana razdelitvena razmerja med (poprejšnjo) Pedagoško fakulteto in tremi (novimi) fakultetami zaradi česar je zatečena pravno-formalna ureditev (še) pomanjkljiva, prav tako umestitev študijskega programa zgodovine v ta okvir.

3. KADRI (11. ČLEN)

1. Kadrovske načrt sodelujočih in dokazila o sodelovanju

Iz Kadrovskega obrazca 4 z dne 30. 11. 2010 je razvidno, da bo pri izvedbi študijskega programa sodelovalo 9 na FF UM redno zaposlenih visokošolskih učiteljev, en načelnik in en dodatno zaposlen visokošolski učitelj. V prilogi 5 k vlogi so priložene izjave o sodelovanju. Za vse navedene soglasja delodajalca niso potrebna, ker so že zaposleni na FF UM. Preko avtorske pogodbe bodo sodelovali en načelnik, dva znanstvena sodelavca, en raziskovalec in en visokošolski učitelj. Izjave o sodelovanju so v prilogi 5, soglasje delodajalca za omenjene avtorske pogodbe, glede na izjave, ni potrebno. FF UM dokazuje število in strukturo sodelujočih v načrtovanem študijskem programu s kadrovskim načrtom in dokazila o oblikah sodelovanja.

2. Veljavne izvolitve (glej tudi 2/6!)

V prilogi 5 se nahaja dokumentacija o tekočih izvolitvah učiteljev v naziv. Izpolnjen Obrazec 4, ki se ujema z izjavami izvajalcev in sklepi o izvolitvah v naziv in Priloga 5 dodatno dokazujeta vpetost učiteljskega kadra in sodelavcev v študijski proces. Iz posredovanega Obrazca 4 (Podatki o visokošolskih učiteljih, znanstvenih sodelavcih in visokošolskih sodelavcih, predvidenih za izvedbo programa) izhaja, da ima Oddelek za zgodovino 10 redno zaposlenih učiteljev in sodelavcev, s tremi sodelavci ima pogodbeno razmerje, eden deluje v okviru dopolnilnega delovnega razmerja. Ni jasna vloga dodatne priloge – seznama imen, kjer je navedeno še 6 imen, katerih izvolitev ni v okviru zgodovinskih ved. Gre za predvidene učitelje izbirnih predmetov. Med na oddelku matičnimi učitelji po akademskih izvolitvenih nazivih prevladujejo redni profesorji (5) in docenti (5), ki jim sledijo izredni profesorji (3). Redni profesorji so dosmrtno izvoljeni v naziv, vsi izredni profesorji in docenti imajo veljavne izvolitve, nobenemu se ne izteče izvolitveno obdobje v š. l. 2010-2011. Ni povsem jasna vloga delovnega mesta »načelnik« v okviru izvajanja predmeta/ov Sodobna zgodovina. Omenjena oseba, ki je v rednem delovnem razmerju na MORS (poveljniško-štabna šola) je na FFUM v pogodbenem razmerju in na UM izvoljena v docentski naziv.

3. Merila za izvolitve

Na spletnih straneh UM so objavljena Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev, ki so povzeta po objavi istih v Obvestilih UM 23-1-2005. (<http://www.uni-mb.si/povezava.aspx?pid=2673>). Po mnenju strokovnjakov in zaposlenih na UM so kriteriji oziroma pogoji za doseganje habilitacijskega naziva v omenjenih Merilih zahtevni.

4. Oblikovanje senata in njegova struktura

Senat FF UM ima 16 članov, to so predstavniki vsakega oddelka, trije predstavniki študentov in dekan, ki je član po funkciji (Predstavitvena vsebina delovanja FF UM). V Senatu UM ima vsaka članica UM vsaj enega člana, ena petina članov je predstavnikov študentov. Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev FF UM zadostuje za oblikovanje Senata FF UM, v njem so enakopravno zastopana študijska področja in znanstvene discipline.

5. Podporni delavci, služba za študentske zadeve

Iz podatkov o številu in vrsti redno zaposlenih na FF UM z dne 8. 3. 2010 je razvidno, da imajo redno zaposlenih 42 nepedagoških delavcev. Strukture nepedagoških delavcev ni bilo mogoče ugotoviti iz

vloge, jo je pa deloma mogoče razbrati s spletne strani. Na spletni strani FF UM je naveden vodja referata za študentske zadeve, iz priloge 12 (Podatki o vpisu) je razvidno, da v referatu delajo še vsaj trije zaposleni. V okviru fakultete deluje tudi knjižnica s šestimi zaposlenimi delavci z univerzitetno izobrazbo bibliotekarske oz. ustrezne druge smeri (šest zaposlenih v skupni knjižnici FF, PeF in FNM UM) in karierni center. Struktura in število zaposlenih podpornih delavcev zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na FF UM so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

FF UM dokazuje število in strukturo sodelujočih v načrtovanem študijskem programu, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oz. strokovno delo s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah sodelovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev s kadrovskim načrtom in izjavami o sodelovanju (priloga 5 in obrazec 4 v vlogi). Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev zadostuje za oblikovanje senata FFUM, v njem so enakopravno zastopana študijska področja in znanstvene discipline. Struktura in število zaposlenih podpornih delavcev po našem mnenju zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na FF UM so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

4. ŠTUDENTI (12. ČLEN)

1. Povezanost načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih

Študenti so v središču organizacije in izvajanju izobraževanja, kar upošteva tudi predlagani program. Glede na v 12. členu Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov zastavljenih kriterijev vloga ne izkazuje povezanosti načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih. Vloga kaže zgolj število brezposelnih s to izobrazbo oziroma število razpisanih delovnih mest, ki pa je proti številu razpisanih študijskih mest (30 rednih in 15 izrednih) bistveno manjše. V vlogi je zapisano, da v letu 2009 in tudi v 2010 po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje ni bilo razpisanih delovnih mest za to stopnjo izobrazbe. Naše mnenje je sicer, da zgoraj navedeni podatki o možnosti zaposlovanja niso vedno ključen pokazatelj predvsem za potrebe socialnega in kulturnega področja, a razmislek o tem je dobrodošel.

2. Svetovalna služba in redna zaposlitev v referatu/podporni službi za študente

Na zavodu deluje svetovalna služba, ki nudi študentom potrebne informacije povezane z vpisom. Glede na število zaposlenih nepedagoških kadrov, lahko sklepamo, da so v Svetovalni službi in v Referatu redno zaposleni.

3. Vključevanje študentov v znanstveno raziskovalno delo in praktično usposabljanje

Študenti so preko Magistrskega seminarja in magistrskega dela vključeni v raziskovalno dejavnost. Naše mnenje je, da bi vključenost lahko bila večja že tekom študija na posameznih manjših projektih. Iz vloge je razbrati, da študijski program ne predvideva praktičnega usposabljanja, zato je delovanje študentov v okviru znanstveno raziskovalne dejavnosti še toliko bolj pomembno.

4. Organiziranost študentov in vključevanje v upravljanje zavoda

Študenti imajo možnost organiziranja in so vključeni v upravljanje zavoda. Na zavodu aktivno deluje Študentski svet. Opaziti je, da pri volitvah v Študentski svet obstaja možnost demokratičnega deficita, saj študentski svet vodi prodekan študent, ki je predlagan s strani dekana in imenovan s strani rektorja, torej vodja študentskega sveta ni voljen s strani študentov.

5. Kakovost izobraževanja in zbiranje podatkov

Zavod redno zbira podatke in opravlja analize o rezultatih izobraževanja in drugimi s tem povezanimi podatki. Prav tako so v zagotavljanje kakovosti vključeni tudi študenti, saj enkrat letno izvajajo študentsko anketo, katero potem obravnava tudi Študentski svet, obenem pa je le-ta objavljena tudi na spletni strani visokošolskega zavoda. Univerza v Mariboru je sprejela Pravilnik o študentski anketi. Rezultati študentske ankete so med drugim tudi javno objavljeni na spletni strani. Predlog k nadgradnji tega bi lahko še bil, da se analiza študentske ankete dela bolj metodološko, kjer se v kratkem sestavku tudi opiše ugotovitve, ki so bile razvidne iz ankete. Ustrezen je tudi ukrep ob nizki oceni profesorja. Na zavodu deluje tudi Komisija za ocenjevanje kakovosti, katere dva člana sta študenta. Na podlagi samoevalvacijskega poročila, ki je objavljen na spletni strani zavoda je mogoče predvidevati, da se zbirajo vsi s študijem povezani podatki. Podatki povezani s študijem so velikokrat pomemben pokazatelj kakovosti študijskega programa, zato je bi bilo smiselno te podatke javno objavljati ločeno od

samoevalvacijskih poročil. Na zavodu deluje tudi Komisija za ocenjevanje kakovosti, katere člana sta študenta.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

Senat Univerze v Mariboru je na svoji 23. seji, 23.6.2009, sprejel Pravilnik o izvajanju študentske ankete na Univerzi v Mariboru, kar je po našem mnenju primer dobre prakse. Univerza redno izvaja samoevalvacije članic, zavod pa prav tako tudi zunanjo evalvacije. Na spletni strani Filozofske fakultete Univerze v Mariboru so objavljeni rezultati samoevalvacij, zunanjih evalvacij in rezultati študentskih anket - ter so tako javno dostopni. Zavod ima dobro organiziran in delujoč študentski tutorski sistem, ki je po našem mnenju z vidika kakovosti lahko ključnega pomena.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Po našem mnenju vloga ne vsebuje neposredne povezanosti med številom vpisnih mest in potrebami po diplomantih, kar ni vedno ključen pokazatelj potreb po študijskem programu, predvsem za potrebe socialnega in kulturnega področja. Pravilnik o delovanju in sestavi študentskih svetov omogoča možnost demokratičnega deficita pri delovanju Študentskega sveta, saj ga vodi prodekan študent, ki je predlagan s strani dekana in imenovan s strani rektorja in ne direktno voljen s strani študentov, katere ta organ predstavlja.

5. MATERIALNI POGOJI (13. ČLEN)

1. ustreznost prostorov in opreme ter dokazila o lastništvu ali najemu

Iz Letnega poročila UM za leto 2010 je razvidno, da je UM razpolaga z nepremičnino Filozofska fakulteta, na Koroški 160, Maribor, v katero investira in jo vzdržuje. Iz priloge 6 k vlogi so razvidni: uporabno dovoljenje, zemljiško knjižni izpisek, izjava o odstopu prostorov, imenovanje komisije za delitev prostorov in opreme, dogovor o razdelitvi prostorov med Pedagoško fakulteto, Filozofsko fakulteto in Naravoslovno matematično fakulteto Univerze v Mariboru, dodatek k dogovoru o razdelitvi prostorov med Pedagoško fakulteto in Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru, popis prostorov Filozofske fakultete, knjižnica, popis opreme potrebne za izvajanje študijskega programa. FF UM načrtuje adaptirati objekt na Koroški 160 in dodaten objekt Dom pod Plešivcem, ki ga namerava urediti tako, da bo primeren za pedagoško dejavnost. FF UM posodablja opremo za študijski proces, v Samoevalvacijskem poročilu za leto 2010 navaja, da so v letu 2010 posodobili in ustrezno opremili vse predavalnice in fonolaboratorij, tako da se študijski proces izvaja v urejenih in z avdio-vizualnimi pripomočki opremljenih predavalnicah. V Samoevalvacijskem poročilu 2010 FF UM tudi ugotavlja: "Osrednji problemi opreme na lokaciji Koroška cesta 160 v naslednjem obdobju so: (1) Pomanjkanje prostora za izvedbo več letnikov bolonjskih programov prve stopnje ter hkratno izvajanje dosedanjih programov do 2015 (2) zastarel ogrevalni sistem (3) električno omrežje (4) slabo stanje zunanosti stavbe." V letu 2010 jim zaradi pomanjkanja sredstev ni uspelo prenoviti predavalnice – amfiteatra, so pa uredili prostore za Center za vseživljensko izobraževanje. Med realizacijo načrtov za leto 2009/2010 ni navedenih načrtovanih dodatnih seminarskih učilnic ter kabineta za potrebe Oddelka za umetnostno zgodovino ter ostalih oddelkov, ki se bodo kadrovske krepili. FF UM se zaveda pomanjkljivosti prostorov in opreme za izvajanje obstoječih in načrtovanih dejavnosti, vendar prostorsko stisko rešuje v okviru možnosti.

2. prilagoditve potrebam študentov s posebnimi potrebami

Vpetost in omogočanje enakih možnosti študentom s posebnimi potrebami omogoča Pravilnik o študentih s posebnim statusom. Objavljen je na spletni strani UM (Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru št. A5/2010-41 AG (Obvestila XXVIII-7-2010) - velja od 1. 10. 2010). Pravilnik omogoča prilagoditve študijskega procesa za študente s posebnimi potrebami, iz vloge pa ni razvidno, kakšne so prilagoditve prostorov in opreme študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani (mednje spadajo tudi slepi in slabovidni študenti). Na UM so v letu 2010 analizirali ustreznosti knjižničnih storitev za uporabnike s posebnimi potrebami in z Občino Maribor vzpostavili sodelovanje na področju opreme in storitve za uporabnike s posebnimi potrebami (Letno poročilo UM za leto 2010).

3. Zadostni finančni viri

V vlogi, ki je bila pripravljena novembra 2009 in dopolnjena septembra 2010 je navedena ocena finančnih sredstev glede na takrat veljavno Uredbo o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov od leta 2004 do leta 2009 (Uradni list RS, št. 134/2003 z dne 30. 12. 2003, Uradni list RS

132/2006 z dne 15. 12. 2006 in Uradni list RS, št. 99/2008 z dne 17. 10. 2008). Pri izračunih so uporabljali podatke MVZT, Statističnega urada Republike Slovenije ter FF UM (načrtovana dinamika gibanja števila vpisanih študentov in diplomantov). Ocena finančnih sredstev je izdelana do konca leta 2015, kar je od leta priprave vloge le za 6 let. Zaradi spremenjenega sistema financiranja, ki ga prinaša nova Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 7/2011 z dne 4. 2. 2011) (uredba), navedena ocena finančnih sredstev ni več ustrezna, vendar je potrebno upoštevati, da se je omenjena uredba spremenila po oddaji vloge in da je FF UM upravičena do sredstev po spremenjeni uredbi.

4. IKT

FF UM posodablja opremo za študijski proces, v Samoevalvacijskem poročilu 2010 FF UM navaja, da so v letu 2010 posodobili in ustrezno opremili vse predavalnice in fonolaboratorij, tako da se študijski proces izvaja v urejenih in z avdio-vizualnimi pripomočki opremljenih predavalnicah. Pri predlaganem dvopredmetnem nepedagoškem študijskem programu bo pedagoški proces potekal ob uporabi informacijske tehnologije (prenosni računalniki in dodatna računalniška oprema, DVD/CD-predvajalniki, TV-sprejemniki, videorekorderji, LCD projektorji, kamere ipd.), prav tako je med obveznimi predmeti predviden predmet Informacijska in komunikacijska tehnologija.

Filozofska fakulteta ima v okviru e-učenja 31 predmetov razvrščenih v LMS/CMS Moodle sistemu. Nekateri predmeti so že pravi elektronski predmeti z multimedijskimi gradivi, drugi pa služijo za komunikacijo med profesorji in študenti, oddajo seminarskih nalog in distribucijo gradiv. Predmete je pripravilo 11 od 12 oddelkov FF UM, med njimi tudi Oddelek za zgodovino. V študijskem letu 2009/2010 med realiziranimi aktivnostmi navajajo: »Prostori, namenjeni pedagoškemu procesu so opremljeni z IKT tehnologijo, zasenčenje je zagotovljeno.« Za komunikacijo s študenti imajo na voljo AIPS, novice za študente na spletni strani FF UM, elektronsko oglasno desko in Moodle (za komunikacijo znotraj zaključene skupine). (Samoevalvacijsko poročilo 2010 FF UM)

5. Knjižnica v zavodu in ustrezen dostop do ustreznega študijskega gradiva

Na FF UM deluje Miklošičeva knjižnica (Miklošičeva knjižnica), ki je bila ustanovljena leta 2007 in deluje v okviru Knjižničnega informacijskega sistema Univerze v Mariboru (KISUM). Knjižnice KISUM delujejo kot enoten sistem, medtem ko so upravno organizacijske enote fakultet. Miklošičeva knjižnica je največja visokošolska knjižnica UM. V prostem pristopu je približno 47.000 enot monografskih publikacij, serijske publikacije za tekoče in preteklo leto. Posebnost je neknjižno gradivo, ki ga kupujejo načrtno za manjšo ciljno skupino uporabnikov (didaktiki, glasbeniki ...). (Samoevalvacijsko poročilo 2010 FF UM). Fakultetna knjižnica zagotavlja potrebno strokovno literaturo, omogoča dostop do elektronskih virov, ki podpirajo študijske programe FF UM in je vključena v medbibliotečno izposojno Univerzitetne knjižnice v Mariboru ter nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse:

FF UM ima po našem mnenju zagotovljene ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti. Vlogi so priložena po našem mnenju ustrezna dokazila o prostorih in popis opreme. Prostore in opremo posodablja v okviru možnosti. FF UM je upravičena do sredstev po Uredbi o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov Uradni list RS, št. 7/2011 z dne 4. 2. 2011 in drugih javnih virov financiranja in ima po našem mnenju zadostne osnovne finančne vire za izvajanje študijskega programa. FF UM po našem mnenju uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko in drugo učno tehnologijo ter drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oz. strokovne dejavnosti. Kakovostna IKT je na voljo študentom. Na FF UM deluje visokošolska Miklošičeva knjižnica, ki zagotavlja po našem mnenju ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študijskih programov ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih področij, ki jih FF UM razvija. Študijsko gradivo in elektronske baze podatkov po našem mnenju ustrezajo vsebini in stopnji študijskega programa, knjižnica je registrirana v skladu z zakonom o knjižničarstvu.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Iz vloge po našem mnenju ni razvidno, kakšna je primernost prostorov FF UM za študente s posebnimi potrebami. Prilagoditve študijskega procesa študentom s posebnimi potrebami omogoča Pravilnik o študentih s posebnim statusom na UM. Preglednica finančnih sredstev je izdelana do konca leta 2015, kar je od leta priprave vloge za 6 let (in ne za 7 – kot je zaželeno). Ocena finančnih sredstev je izdelana

glede na ob oddaji vloge veljavno zakonodajo.

6. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI (14. ČLEN)

1. upoštevanje slovenske in evropske regulative; poslovnik kakovosti.

Skladno s svojim poslanstvom je Univerza v Mariboru »celovita izobraževalna in raziskovalna ustanova, ki si prizadeva za odličnost izobraževanja in povečevanje znanja s pomočjo temeljnih in aplikativnih raziskav. Univerza v Mariboru je tesno povezana z mednarodnim univerzitetnim prostorom«. Razvojna naravnost in inovativnost se kaže v rezultatih dosedanjega dela ter v dolgoročnih in kratkoročnih prednostnih ciljih, ki so podrobneje opredeljeni v letnem programu dela institucije (programi dela in poročila so dosegljivi na <http://www.uni-mb.si/podrocje.aspx?id=37>). Komisija za kakovost na Filozofski fakulteti v skladu z Bolonjsko deklaracijo, podpisano leta 1999, sledi smernicam evropskega sodelovanja pri zagotavljanju kakovosti. S svojim delom spremlja kakovost visokošolskega zavoda, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela. (Samoevalvacijsko poročilo 2010 FF UM).

Poslovnik kakovosti UM je v pripravi. Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze je v svoj načrt dela za študijsko leto 2010/2011 uvrstila tudi izdelavo poslovnika kakovosti UM, s katerim bodo v posebnem predpisu določeni postopki samoevalvacije, pristojnosti, način dela ter ukrepe za spremljanje in izboljšanje kakovosti. Za dosedanje delo je zadoščal prej omenjeni *Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze*, ki vsebuje večino zahtevanih določil (Predstavitvena vsebina FF UM) in opredeljuje sprotno spremljanje in izboljševanje kakovosti, konkurenčnosti in učinkovitosti svoje dejavnosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega kot tudi strokovnega dela.

2. načrtovanje in izvajanja periodičnih samoevalvacij; zbiranje podatkov o učnih izidih; ugotavljanje pomanjkljivosti od načrtovanega

Univerza v Mariboru (UM) ima že več let vzpostavljen sistem spremljanja in zagotavljanja kakovosti, tako delovanja zavoda kot izvajanja posameznih študijskih programov. V okviru tega članice UM periodično (letno) izvajajo samoevalvacije svojih dejavnosti ter izdelajo samoevalvacijska poročila. Postopek samoevalvacij UM in njenih članic določa *Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze* (<http://www.uni-mb.si/dokument.aspx?id=10319>). Samoevalvacijska poročila ter iz njih izhajajoče akcijske načrte, ki vsebujejo predloge in potrebne ukrepe za odpravo ugotovljenih slabosti ter krepitev ugotovljenih prednosti, poleg pristojne komisije redno obravnava tudi Senat UM (Predstavitvena vsebina FF UM). Na spletni strani FF UM je objavljeno Samoevalvacijsko poročilo 2010 FF UM, ne pa samoevalvacijska poročila iz predhodnih let, tako da ni mogoče slediti ugotavljanja in odpravljanja pomanjkljivosti skozi daljše obdobje.

Študentska anketa se je v letu 2009 izvajala v papirni obliki, za vse zaposlene pedagoške delavce in v vseh študijskih programih. Dekan imenuje skupino za izvajanje ankete, ki jo izvede v skladu z navodili iz januarja 2007. Študenti prostovoljno in anonimno izpolnijo anketne obrazce, ki jih nato strojno obdela RCUM in posreduje rezultate dekanu FF UM. V letu 2010 so prvič izdelali e-gradiva in pričeli z izvedbo kontrole kakovosti študijskega procesa z anketiranjem študentov (ankete: ocenjevanje mentorjev, tutorjev, referata za študentske zadeve). V študijskem letu 2009/2010 so prešli na ravni Univerze v Mariboru na nov način anketiranja, ki je popolnoma elektronski. Študenti tako ob vpisu izpolnijo anketo za izvajalce (izpis vpisnega lista, ki je pogoj za vpis v višji letnik, je možen zgolj ob izpolnitvi ankete!). Rezultate te ankete zaenkrat še niso dostopni. (Predstavitvena vsebina FF UM in Samoevalvacijsko poročilo FF UM 2010). V vlogi in na spletni strani UM tudi še ni mogoče zaslediti novih pravil za anketo, ki bi vzpostavljala obvezno anketiranje. Obvezno anketiranje je v neskladju z objavljenim aktom, ki je naveden v vlogi. Navodila o izvajanju študentskih anket o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev na UM (2006), ki so objavljena na spletni strani UM, v 3. členu določajo, da je anketiranje prostovoljno in anonimno. Navedeno pomeni, da na UM poteka anketa, ki ni v skladu z objavljenimi navodili oz. da nova navodila še niso (sprejeta in) objavljena.

Iz Samoevalvacijskega poročila 2010 FF UM je razvidno, da je FF UM je v študijskem letu 2009/2010 realizirala večino načrtovanih aktivnosti za pričetek kontrole kakovosti študijskega procesa. Izvedli so anketiranje študentov, ki so ocenjevali programe, mentorje pri strokovni praksi, tutorje in referat za

študentske zadeve. Načrtovali so tudi izvedbo vrednotenja študijskih obremenitev po ECTS in anketiranje diplomantov (zaposljivost in nadaljnje izobraževanje). Anketiranje diplomantov je navedeno v akcijskem načrtu FF UM za študijsko leto 2010/2011. Pri zbiranju in analizi podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih z njim povezanih dejavnosti iz vloge in spletne strani FF UM ni zasledi vključevanja ali načrtov za vključevanje relevantnih delodajalcev v spremljanje in razvoj kakovosti študijskih programov.

3. Vključevanje vseh deležnikov v presojo kakovosti

Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze določa, da samoevalvacijsko skupino fakultete sestavljajo predstavniki vseh glavnih interesnih skupin (visokošolski učitelji, raziskovalci, študenti, strokovno in administrativno osebje). Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze je sestavljena iz predstavnikov članic univerze, študentov (1/5) in predstavnika nepedagoških delavcev.

Študenti so vključeni v spremljanje kakovosti tudi z izpolnjevanjem študentske ankete o pedagoškem delu in drugih anket. Z anketo, ki se ne izvaja vsako leto, so v letu 2010 preverjali tudi stopnjo zadovoljstva uporabnikov s storitvami, osebjem, fondom, prostori in opremo knjižnice ali posamičnimi ožjimi storitvami (Samoevalvacijsko poročilo FF UM 2010).

V Akcijskem načrtu za zagotavljanje kakovosti opravljanja dejavnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za leto 2011 med aktivnostmi načrtujejo spremljanje kakovosti z izvedbo anket, namenjenih spremljanju zaposljivosti diplomantov in njihovih namer za nadaljnje izobraževanje (anketo nameravajo izvesti prvič). Na FF deluje karierni center, vendar ni podatkov o sistemskem spremljanju zaposljivosti in ustreznosti kompetenc diplomantov oz. o načrtih za vzpostavitev spremljanja z vidika delodajalcev.

V Načrtu dela Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze v študijskem letu 2010/2011, v strateškem načrtu aktivnosti FF UM navaja vključevanje vseh zaposlenih in študentov na UM k prizadevanjem za dvig kakovosti na UM in seznanjanje javnosti z rezultati zagotavljanja kakovosti na UM.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse:

UM in FF UM ima strategijo za zagotavljanje kakovosti in sistem kakovosti, s tem sledi evropskim standardom in ima opredeljeno poslanstvo in vizijo. Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze opredeljuje sprotno spremljanje in izboljševanje kakovosti, konkurenčnosti in učinkovitosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega kot tudi strokovnega dela in ima elemente poslovnika kakovosti (ta je v pripravi). S samoevalvacijskimi poročili FF UM spremlja realizacijo načrtovanih aktivnosti, navaja razloge za odstopanja v realizaciji in načrtuje aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti in izboljšave. Iz samoevalvacijskega poročila za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM je razvidna ocena stanja oz. uresničevanja ciljev in novi cilji in ukrepi za izboljšanje kakovosti. Na podlagi samoevalvacijskega poročila je pripravljen Akcijski načrt za zagotavljanje kakovosti opravljanja dejavnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za leto 2011, ki je tudi objavljen na spletni strani FF UM.

FF UM redno izvaja študentske ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev. V študijskem letu 2009/2010 so izvedli anketiranje študentov o izvedbi študijskega procesa, s čimer zbirajo in analizirajo podatke o učnih izidih študentov. V letu 2011 načrtujejo tudi izvajanje anketiranja diplomantov, kar lahko izboljša spremljanje učnih izidov. Z zbiranjem, spremljanjem in analiziranjem kazalnikov izobraževalne in drugih z njim povezanih dejavnosti zbirajo in analizirajo podatke celotnega izobraževanja ter drugih s tem povezanih dejavnosti.

UM vključuje predstavnike zaposlenih in študentov v presojo kakovosti svojega delovanja. UM in FF UM po našem mnenju vključuje v presojo kakovosti glavne notranje interesne skupine (visokošolski učitelji, raziskovalci, študenti, strokovno in administrativno osebje) preko predstavnikov v organih, ki pripravljajo ali obravnavajo akte in dokumente s področja kakovosti. Načrtujejo nadaljnje vključevanje vseh zaposlenih in študentov na UM k prizadevanjem za dvig kakovosti na UM in seznanjanje javnosti z rezultati zagotavljanja kakovosti na UM.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Poslovník kakovosti je še v pripravi, njegova priprava je navedena v načrtu dela za študijsko leto 2010/2011. Na spletni strani FF UM je objavljeno le zadnje samoevalvacijsko poročilo, ne pa predhodna,

zaradi česar ni mogoč vpogled v periodičnost načrtovanih samoevalvacij. Pri zbiranju in analizi podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih z njim povezanih dejavnosti iz vloge, spletne strani FF UM in UM po našem mnenju ni zaslediti vključevanja ali načrtov za vključevanje relevantnih delodajalcev v spremljanje in razvoj kakovosti študijskih programov. Na FF UM deluje karierni center, vendar ni podatkov o sistemskem spremljanju zaposljivosti in ustreznosti kompetenc diplomantov oz. o načrtih za vzpostavitev spremljanja z vidika delodajalcev. K vlogi so v prilogi 8 priložena mnenja panožne gospodarske zbornice, resornega ministrstva in združenj delodajalcev, ki podpirajo pripravo študijskih programov, ni pa navedeno, kako so bili delodajalci vključeni v pripravo novih študijskih programov ali kako naj bi bili vključeni v spremljanje njihove kakovosti. Glede na navedbe v samoevalvacijskem poročilu 2010 FF UM izvaja študentske ankete, ki niso v skladu z objavljenimi navodili UM o izvajanju študentskih anket.

7. potreba po študijskem programu (16. člen)

1. izkazano potrebo relevantnega okolja; zaposljivost diplomantov (glej tudi 1/1).

Načrtovanje in izvajanje študijskega programa naj bo utemeljeno s potrebami gospodarskega, sociološkega in kulturnega razvoja ožjega in širšega okolja, obenem pa je potrebno pri ustanavljanju novih študijskih programov upoštevati tudi možnosti zaposlitve magistrstrov in možnosti nadaljevanja njihovega izobraževanja. Vloga sicer vsebuje podatke o potrebah po zaposlovanju, ampak so te presplošne. Magistri študijskega programa Zgodovina se lahko glede na svoje pridobljene kompetence in pridobljeno stopnjo izobrazbe nadalje izobražujejo na doktorskem študiju, tako da program izpolnjuje predvidene pogoje.

8. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA – ŠTUDIJSKI PROGRAMI 1., 2. IN 3. STOPNJA (17. ČLEN)

1. Študijski program: usklajenost in konsistentnost študijskega programa

Predlagani študijski program Oddelka za zgodovino FF UM je nov dvopredmetni nepedagoški drugostopenjski bolonjski študijski program in je, v skladu je z zakonom, sestavljen na študijskem področju in v okviru znanstvene discipline, za katero je bila fakulteta ustanovljena. Študijski program je strokovno dosleden in konsistenten, sodoben po vsebini in skladen z opredeljenimi cilji.

2. Podatki o programu

Program vsebuje vse splošne podatke (klasifikacija, stopnja, vrsta, trajanje, smeri, moduli). Pogoji za dokončanje študija so natančno navedeni, saj mora vsak kandidat opraviti vse s študijskim programom predpisane obveznosti, in sicer na obeh delih dvopredmetnega študijskega programa, uspešno pa mora tudi zagovarjati magistrsko nalogo in tako zbrati 120 kreditnih točk (60 v predlaganem študijskem programu in 60 kreditnih točk na drugem delu dvopredmetnega študijskega programa). Kreditne točke so določene v skladu z Merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS.

3. Usklajenost ciljev in načrtovanih učnih izidov ter kompetenc

Usklajenost ciljev in načrtovanih učnih izidov ter kompetenc ugotavljamo iz predložene dokumentacije. Namen predlaganega dvopredmetnega drugostopenjskega nepedagoškega študijskega programa Zgodovina je izobraževanje strokovnjakov iz področja zgodovinopisja za samostojno delo v arhivih, muzejih in drugih kulturnih ali raziskovalnih ustanovah, ki se ukvarjajo z raziskovanjem preteklosti. Študijski program je dvopredmeten, kar bo omogočalo izvajanje interdisciplinarnih raziskav. Strokovne in didaktične vsebine se smiselno povezujejo. Cilji študijskega programa so realno zastavljeni in premišljeno opredeljujejo splošne ter predmetno-specifične kompetence. Študijski program omogoča magistrski študij, ki študenta usposablja za raziskovanje samostojnih zgodovinskih problemov, hkrati pa zaradi svoje dvopredmetne narave študentu omogoča, da se seznanji tudi z drugimi problemskimi sklopi iz področja humanističnih in/ali družboslovnih ved. Slednje omogoča, da je študent ob uspešnem zaključku študijskega programa sposoben samostojnega dela v arhivih, muzejih drugih kulturnih ali raziskovalnih ustanovah, hkrati pa lahko opravlja tudi poklice za katere izobražuje druga študijska smer. Posebnost študijskega programa je, da je v osnovi dvodisciplinaren, kar pomeni, da študent poleg

vsebin iz zgodovinopisja, pridobiva tudi znanje iz drugega študijskega področja, kar mu daje zelo široko možnost zaposljivosti.

4. Mednarodna primerljivost študijskega programa

Mednarodna primerljivost dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa na Oddelku za zgodovino Univerze v Mariboru vlagatelj primerja s sorodnimi študijskimi programi zgodovine v Nemčiji in Švici, in to: na Ruhr – Universität Bochum, Institut für Geschichte (Univerza v Bochumu, Inštitut za zgodovino, Bochum, Nemčija), študijski program: Master of Arts – Geschichte (2 - Fach); Universität Bern, Historisches Institut (Univerza v Bernu, Zgodovinski inštitut, Bern, Švica), študijski program: Master Studienprogramm MA-Major in Geschichte i Universität Duisburg-Essen, Fakultät für Geisteswissenschaften, Masterstudium (Univerza v Duisburu-Essnu, Fakulteta za družboslovne študije, Duisburg-Essen, Nemčija), študijski program: 2-Fach Masterstudium Geschichte.

5. Dokazovanje mednarodnega sodelovanja zavoda

Sodelovanje učiteljev in sodelovanje Filozofske fakultete v priznanih evropskih raziskovalnih projektih iv v drugih mednarodnih raziskavah je podrobno prikazano v tabelah.

6. Izpolnjevanje z zakonom predpisanih pogojev (35. člen ZviS; skladnost strukture študijskega programa in obremenitve v KT s strukturo kontaktnih ur ...

Iz predmetnika dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa ni povsem nedvoumno moč ugotoviti, kako lahko študent pridobi enake predmetnospecifične kompetence na področju Zgodovine, kot jih v na enopredmetnem študiju, kjer je zgodovinopisju namenjenih 120 ECTS, medtem ko je tem, dvopredmetnem nepedagoškem temu namenjenih le 60 ECTS. Dvopredmetni nepedagoški študijski program Zgodovina predvideva takšno obremenitev z izgotovljeno magistrsko nalogo.

7. Priznavanje predhodno pridobljenih znanj

Študentom se lahko priznajo znanja in spretnosti, pridobljena pred vpisom, v različnih oblikah formalnega izobraževanja, ki jih kandidat izkaže s pričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta. Obseg in vsebina vloženega dela se ovrednotita po sistemu ECTS, vendar največ do 10 ECTS, kar lahko nadomesti primerljive obveznosti v predlaganem Dvopredmetnem nepedagoškem študijskem programu druge stopnje Zgodovina.

8. Ocenjevanje, napredovanje, prehodi, načini in oblike izvajanja študijskega programa

Načini in oblike preverjanja in vrednotenja znanja študentov ustrezajo merilom, ki jih predpisuje Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru in so določeni v učnem načrtu posamičnega predmeta. Vsak predmet se zaključí s končno preveritvijo znanja študenta. Poudarek je na ustnem preverjanju znanja v obliki razprave, katere namen je preveriti, ali študent izkazuje razumevanje znanstvenoraziskovalnega dela na področju zgodovinopisja, ali je sposoben samostojne uporabe metod znanstvenoraziskovalnega dela na področju zgodovine in uporabe metod objektivnega sklepanja in argumentiranja ter ali razume teoretične probleme zgodovine. Pri ocenjevanju upoštevajo visokošolski učitelji splošna pravila ocenjevanja, ki jih določi Senat Filozofske fakultete in druge pravilnike Univerze v Mariboru. Priprava in zagovor magistrskega dela potekata po veljavnih aktih Univerze v Mariboru. Senat Filozofske fakultete podrobneje uredi tudi postopke za priznavanje znanja študentov, ki so študijske obveznosti opravili s študijem v tujini.

9. Vpisni pogoji in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa (38. a člen za 2. in 3. stopnjo; – omejitev: 41. člen).

Pogoji za vpis in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa so v skladu z zakonskimi določili ZVIS, prav tako obseg študijskih obveznosti, ki se lahko priznajo, ter obseg možnih manjkajočih obveznosti, ki jih mora kandidat opraviti. Predlagani študijski program Oddelka za zgodovino FF UM je dvopredmetni nepedagoški in je tudi kar se vpisa in omejitev tiče v skladu z zakonom.

10. Dokončanje študija – pogoji, strokovni naslov

Po navedbi vlagatelja je po opravljenih vseh s študijskim programom predpisanih študijskih obveznosti diplomant(ka) upravičen do pridobitve naziva: magister zgodovine; kratica: mag. zg. /magistrica zgodovine; kratica: mag. zg.!

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

Dvopredmetni študijski program Zgodovine nudi študentu dovolj široko izbiro vsebin, da jih lahko le-ta prilagodi lastnim interesom. Konsistentnost študijskega programa v povezavi z drugim predmetom omogoča relativno večjo zaposljivost magistrstov zgodovine. Študentje lahko del študijskega programa opravijo na izbrani univerzi v tujini kar širi obzorja slovenske znanosti.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Obseg izbirnosti v okviru obravnavanega študijskega programa je minimalen, - čeprav z deset odstotno izbirnostjo, kot je predvidena, že zadovoljuje zakonske kriterije. Udeležba študentov v raziskovalnem delu članov oddelka/fakultete ni jasno opredeljena in bi morala, predvsem pri tej zvrsti študijskega programa (tako kot pri enopredmetnem nepedagoškem), biti sestavni del usposabljanja za samostojno (raziskovalno) delo. Naziv pridobljen po koncu izobrazbe naj enotno navaja tudi drugo strokovno področje – npr.: mag. zg. in mag. ...!

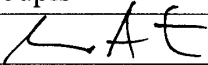
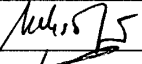
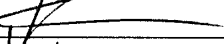

9. organizacija in izvedba izobraževanja

FFUM predvideva razpisati redni in izredni Dvopredmetni študij Zgodovina na FFUM. Redni študij bo potekal v oblikah, ki so predvidene v predmetniku in učnih načrtih predmetov. Razpis bo omejil redni študij na 40 mest, izredni pa na 15 mest oziroma 5 mest v minimalistični izvedbi programa. Če bo na izredni študij vpisanih vsaj 15 študentov, se bo izredni študij izvajal v obsegu 1/3 predavanj in seminarjev rednega programa ter 3/4 seminarskih vaj in terenskih vaj rednega študija. Če bo na izredni študij vpisanih 5 do 10 študentov, se predavanja izvedejo v obliki konzultacij, seminarske vaje in terenske vaje pa v obsegu 1/3 rednega študija.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Po našem mnenju je potrebno zagotoviti doseganje predvidenih kompetenc študijskega programa tudi za izredni študij v vseh izvedbah, kar pa iz vloge ni mogoče jasno razbrati.

SKLEP PRESOJE: Po našem mnenju Dvopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina na FF UM ustreza kriterijem Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki jih je sprejel Svet Nacionalen agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu.

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednik	Dr. Anton Gosar	19.04.2011	
Član	Dr. Aleksandar Jakir	14.04.11.	
Član	Vanja Perovšek	15.04.11	
Član	Mitja Urbanc	19.4.11	

V kolikor kateri od članov ne more podpisati skupnega poročila zaradi oddaljenosti, se priloži identični izvod skupnega poročila, ki ga podpiše ta strokovnjak in pošlje predsedniku, predsednik pa ga priloži k skupnemu poročilu.